

S m a a s t y k k e r .

XI.

Mr. Hans Ægidiisen, Rektor i Aalborg.

Ved Adjunkt D. H. Wulff.

Efter Hundrup: Lærerstanden ved Aalborg Kathedralskole, I. Rektorer (i Program for Aalborg 1869), blev Mr. Hans Ægidiisen ¹⁾ Rektor ved denne Skole 1631 og var det til 1653, da han nedlagde Rektoratet. Fra hans første og sidste Tjenesteaar haves nogle Efterretninger (dels i Aalborg Tingbøger, dels i Gehejmearkivet), som i flere Henseender turde have Interesse.

Rektors Løn maa paa den Tid have været ringe, da Lensmanden efter kongelig Befaling forhandlede med Borgmestere og Raad om dens Forbedring ved et Tilskud af 50 Sldr. aarlig af Byen, hvorom vi underrettes ved følgende Brev fra Kongen af ^{17/12} 1633 til Otte Skeel: »Vider, at eftersom vi forfare eder for nogen Tid siden med afgangne Manderup Parsberg, Borgmestere og Raad samt endel af Borgerne i Aalborg at have gjort en Forbedring paa Skolemesterens Løn, som dog ikke saa rigtigt, som det sig burde, skal udgives, da ville vi, at I tilholder dem, som noget udi saa Maader enten udlovet have eller det at udgive er paalagt, at de det lader fremkomme, paa det Skolemesteren sin tilbørlige Løn kan bekomme».

¹⁾ Han havde studeret i Leyden, ved hvis Universitet indskrives 1628 ^{18/11} •Johannes Ægidius Danus Rlpensis 24 (3: annos natus) theol. stud. • (Personahist. Tidsskr. II, 118).

Sagen maa dog alligevel ikke være kommen i Orden, hvilket vil fremgaa af nedenstaaende Uddrag af Tingbogen.

Mandagen d. 8de December 1634. Mr. Hans Ægidiusen, latinske Skolemester udi Aalborg, havde med en skriftlig forseglet og underskreven Stævning, som findes at være læst og paaskreven paa Aalborg Raadhus den 28de November næstforleden, ladet hid i Dag stævne Borgmestere og Raadmænd her udi Aalborg for en Summa Penninge, nemlig 200 Sletdaler, de ham efter et deres udgivne Brevs Formelding skyldig er for hans Tjeneste og store Besværing, han her udi latinske Skole paa fire hele Aars Tid haft haver, formenende, det forskrevne Borgmestere og Raadmænd samme Summa Penninge nu strax bør ham at afbetale eller derfor at stande til Rette, som det sig bør. Og nu fremlagde for^{ne} Mr. Hans et velb. Manderup Parsberg og Hr. Otte Skeels forseglede og underskrevne Brev, dat. Aalborgslot den 22de Augusti 1621, udi sin Mening, at de have bekommet K. M. vor allernaadigste Herres Skrivelse, at de samtlig med forderligste dem skulle udi Aalborg forsamle og med Borgerskabet handle, hvor meget de ville udlægge til Skolemesteren og enhver af dem aarlig contribuere og Middel tænke, hvormed samme Udlæg aarlig kan fremdeles continuere, saa at Skolen kan blive ved og dens Tjenere have vedbørlig Underholdning; saa have de derom her udi Aalborg været forsamlede og have forhandlet med Borgmestere og Raad og med tolv af Aalborg Bys Borgere paa menige Bymænds Vegne, saa at de herefter udgive Skolemesteren et halvt hundrede slette Daler om Aaret videre, end de ham tilforn givet have, og for^{ne} et halvt hundrede slette Daler at yde og fornøje ham, naar ham den anden Løn bliver fornøjet, og efter samme Brevs videre Formelding, som nu med for^{ne} skriftlig Stævning er læst og paaskreven, hvorefter for^{ne} M. Hans nu var over Borgmestere og Raad Dom begjærende.

Saa mødte nu Niels Jørgensen, Bøgmester ¹⁾ her sammested, og fremlagde Borgmestere og Raads skriftlig Svar og Fuldmagt, som nu er læst og paaskreven i sin korte Mening: efterdi begge Borgmestrene og en Part af Raadmændene er ved Døden afgangne, og de, som igjen ere kaldede til Bestillingen, vide ham intet dertil synderlig at give til Gjensvar, førend de Borgeriet tilsammenkalde og derudi erfare deres Svar og Betænkende, er for den Aarsag gjerne begjærende, at samme Sag maatte opsættes i sex Uger. Thi er nu derfor samme Sag opsat til i Dag 6 Uger.

Mandagen den 2den Februar 1635. Just Poulsen i Hasseris paa Mester Hans Ægidiussen, latinske Skolemester i Aalborg, hans Vegne og med hans skriftlig Fuldmagt med skriftlig sex Ugers Opsættelse her af Tinget udgangen 1634, den 8de Decembris, som nu er læst og paaskreven, efter dets i sig vidtløftig Indhold (o. s. v., se ovenfor): saa mødte nu Niels Jørgensen, Bøgmester her sammesteds, paa be^{te} Borgmestere og Raadmænds Vegne og fremlagde deres skriftlig Svar i sin Mening, eftersom de ikke er navngiven, ej heller de med tvende Personer til deres Brofjel er stævnet, som det sig haver burdet, saa mene de dem for hans Tiltale bør fri at være, efter dets videre Indhold; efter hvilken Lejlighed Fogden haver fundet dem for Tiltale fri, indtil de bliver saa lovlig stævnet og kaldet, som det sig bør.

Mandagen den 16de Februar 1635. Anders Sørensen, Skoleperson, med latinske Skolemester her i Aalborg M. Hans Ægidiussens skriftlig Fuldmagt, som nu er læst og paaskreven, beviste med Niels Nielsen og Niels Christensen, Dragere ²⁾ her i Aalborg, der nu bestod ved deres Ed, at de paa Torsdag næst forleden 8 Dage stævnedes

¹⁾ En lokal Bestillingsmand, der omtrent svarer til vor Kæmner.

²⁾ Dragere vare i Aalborg en Slags Vægttere, der ogsaa brugtes som Stævningsmænd.

disse efter^{ne} Borgmestere og Raadmænd her udi Aalborg efter en be^{te} M. Hanses til dem leveret skriftlig Stævneseddels Indhold, som nu er læst og paaskreven, nemlig Didrik Grubbe og Kristoffer de Hemmer, Borgmestere, Hans Felthus, Gregers Christensen, Niels Hansen, Jens Sørensen, Christen Madsen, Christen van Ginchel og Klavs Markorsen, Raadmænd, til enhver deres Hus, hid i Dag for Dom, og ingen flere de havde stævnet, end Seddelen udviser, og nu sagende for^{ne} Anders Sørensen dem samtlig efter en Bytings Dom 200 Rdl., be^{te} M. Hanses Løn af Aalborg By en 4 Aars Tid, ham skulde restere, hvorefter han var Dom begjærende. Saa mødte nu for^{ne} Christen van Ginchel og paa sine egne og Medbrødrers, Borgmestere og Raads Vegne, svarede: Naar for^{ne} M. Hans stævner og kalder saa lovlig i den Sag, som det sig bør, skal imod ham svares, saa vidt lovligt og Ret kan være; og formente, der ikke var stævnet saa lovlig alle Borgmestere og Raad, som det sig burde. Da efterdi efter for^{ne} Stævningssedel ikke befindes alle Raadmændene hid til i Dag stævnet at være, da vidste Fogden intet nu i Dag derudi at dømme, før end for^{ne} M. Hans stævner og kalder saa lovlig, som det sig bør.

Imidlertid havde M. Hans Ægdiussen en Gjældssag, hvori Raadmand Klavs Markorsen optraadte for ham, saa at Forholdet mellem Parterne, trods ovenstaaende, dog maa have været ret godt. Samme Tingdag, som ovenfor, beviste nemlig Gjert Gregersen paa Petter Røring Borger i Aalborg hans Vegne med Niels Christensen og Lars Andersen Dragere, der nu bestod ved deres Ed, at de paa Torsdag 8 Dage stævnede M. Hans Ægdiussen, latinske Skolemester her i Aalborg, mundtlig hid i Dag for Dom, og nu sagende for^{ne} Gjert Gregersen ham 75 Rdl. 1 Mk. 1 Sk., han resterer med og er for^{ne} Petter Røring skyldig for adskilligt Kramgods, efter Petter Rørings Regnskabsbog og deraf Udtogs Indhold, som nu er læst og paaskreven, hvorpaa for^{ne} Gjert Gregersen var 15 Dages Dom begjæ-

rende; saa mødte nu Klavs Markorsen Raadmand og paa be^{te} M. Hanses Vegne var begjærende, det maatte opstaa en Maanedes Tid. Derfor opsat til i Dag Maaned.

Mandagen den 2den Marts 1635, Povl Kras i Nørholm paa M. Hans Ægidiussens Vegne havde med behørige Formaliteter stævnet Didrik Grubbe og Kristoffer de Hemmer, Borgmestere, Hans Felthus, Gregers Christensen, Jens Sørensen, Hybert Snitlag, Niels Hansen, Just Nielsen, Kristen Madsen, Kristen van Ginchel og Klavs Markorsen, Raadmænd, og fremlagde et Sl. velb. Manderup Parsberg og Hr. Otte Skeels Brev anlangende Skolemesterens Løns Forbedring udi Aalborg et halv hundred Daler aarlig, dat. Aalborg Slot den 22de Augusti 1621, hvorefter for^{ne} Povl Kras søger for^{ne} Borgmestere og Raad paa for^{ne} Skolemesters Vegne for 4 Aar, han har tjent her i Aalborg Skole, 200 Daler, som han formente, de efter samme Brev burde ham at forskaffe og afbetale, og derpaa var Dom begjærende; saa mødte nu Niels Jørgensen, Bøgmester i Aalborg, paa Borgmesteres og Raads Vegne og var begjærende det at maatte opstaa en 6 Ugers Tid. Thi er det nu derfor opsat til i Dag 6 Uger.

Mandagen den 20de April 1635 mødte igjen Povl Kras i Nørholm paa Mr. Ægidiussens Vegne i samme Sag, og da fremstod Niels Jørgensen Bøgmester paa Borgmestere og Raads Vegne og fremæskede Hovedbrevet fra Sl. velb. Manderup Parsberg og Hr. Otte Skeel, og da fremlagde for^{ne} Povl Kras en Copia med Mr. Christen Hansens Bispens egen Haand skreven og underskreven, som skal være en rigtig Udkopi af samme Hovedbrev, og derhos svarede for^{ne} Povl Kras, at det var en rigtig og ret Copia af Hovedbrevet, hvorefter han formente sig Dom at burde meddeles. Dertil svarede for^{ne} Niels Jørgensen og formente, efterdi Hovedbrevet i Sagen nu i Dag, som er 6 Ugers Dag, ikke her fremlægges, burde be^{te} Borgmestere og Raad for Tiltale kvit at være. Da efterdi Hovedbrevet ikke nu er tilstede, andet end en Copia, som skal være

deraf, da vidste Fogden nu i Dag intet derom at kjende, men samme Sag med for^{ne} Povl Kras's Bevilling fremdeles opsætter til i Dag Maaned.

Mandagen 25de Maj 1635 optoges Sagen igjen af Povl Kras, som nu fremlagde M. Parsbergs og O. Skeels Brev om Rektors Løns Forbedring og var Dom begjærende. Paa Borgmestere og Raads Vegne mødte Niels Jørgensen Bøgmester og fremlagde herimod deres skriftlige Svar i sin Mening formenendes, Borgmestere og Raadmænd saavel som de 12 Borgere, som samme Kontrakt skal have gjort og indganget, bør lovlig at stævnes og kaldes, førend nogen Dom udi samme Sag bør at gange, og dersom Borgmestere og Raad paa Aalborg Bys Vegne noget skulde betale eller udgive, da bør billigt saadant, som æskes, at bevises ved Stads Forsegling eller med Borgmestere og Raads Hænders Undertegnelse paa hvis som æskes af Byen; ikke heller at skal bevises, at Sl. M. Anders Knudsen, som udi 5 samfulde Aar har været Skolemester før for^{ne} M. Hans, at skal have bekommet enten Penge eller deres Værd af den Forhandlings Indhold, som for^{ne} M. Hans nu æsker, hvorfor de formene dem for samme Tiltale kvit at være; og nu blev fremsækt af Povl Kras, om han videre havde at fremlægge udi denne Sag, end han nu har fremlagt, hvortil han svarede Nej, men svarede til bet^e Borgmestere og Raads Svar saaledes: Først hvad de Borgmestere og Raad saavel som de 12 Borgere er anlangende, som samme Kontrakt have gjort og indgaaet, ere døde, men deres Efterkommere, Borgmestere og Raad, som er i Staden og nu lever, er lovlig tilstævnet; for det andet hvad anlanger Stads Forsegling eller Borgmestere og Raads Hænders Undertegnelse paa hvis som æskes, derpaa har han nu fremlagt velbetvende gode Sl. Mænds Brev, Haand og Segl, hvilket han formener skal staa saa vel for fulde som enten Stads Forsegling eller Borgmestere og Raads Underskrivning; for det tredie anlangende om Sl. M. Anders Knudsen ikke har

bekommet noget efter den Forhandlings Indhold, midlertid han var Skolemester, formener for^{ne} Povl Kras intet at vedkomme M. Hans, han ikke derfor vil miste sit eller dermed lade sig nøje, men formener, han bør at have det, Skolemesteren lovet er, midlertid han samme Bestilling betjener og fyldestgør, formenende og vel i sin Tid skal kunne bevises, at andre Skolemestere have ogsaa bekommet samme Løn, som have været før for^{ne} M. Hans, om Behov gjøres. Afsagt: Efterdi ikke bevises, nogen for^{ne} M. Hans's Formænd, som før ham have været latinske Skolemestere her i Aalborg, skal nogen saadan Løn af B. og R. eller Byen til des at have bekommet, vidste Fogden ikke andet at dømme herom, end at B. og R. jo bør for M. Hans's Tiltale fri at være, indtil han det anderledes beviser.

At der dog ogsaa var gjort Paastand paa dette Lønnings-tillæg for Formanden i Embedet, fremgaar af nedenstaaende, der ligeledes er uddraget af Tingbogen.

1636, den 8de Februar. Niels Laursen Bech paa sin Fader Laust Nielsen Guldsmid, Borger i Aalborg, hans Vegne beviste med Helli og Niels Ibsen Dragere ibm., at de i Dag 14 Dage stævnedes Borgmestere og Raadmænd her i Byen til enhver deres Hus, nemlig Dirich Grubbe og Christoffer de Hemmer, Borgmestere, Hans Felthus, Gregers Christensen, Jens Sørensen Skriver, Hybert Snitlag, Niels Hansen, Just Nielsen, Christen Madsen, Christen van Ginchel og Claus Markorsen, Raadmænd, hid i Dag for Dom, og nu sagendes for^{ne} Niels Bech dem efter for^{ne} hans Faders Laust Guldsmids skriftlige Forsæts Indhold, som nu blev læst og paaskrevet, anlangende som hans Hustrubroder sl. M. Anders Knudsen er ved Døden afgangenen for nogen Aar forleden, og han har været latinske Skolemester her sammesteds baade før Fjendernes Tid og udi Fjendernes Tid, og Borgm. og Raad paa Byens Vegne har udlovet til latinske Skolemester aarlig 50 Sletdaler til sl. Manderup Parsberg og Hr. Otte Skeel, som er med

deres Brev at bevise, saa ham endnu resterer for samme hans Tjeneste udi Freds og Fejdes Tid 7 Aars Løn, er 350 Sldr., hvorpaa han har oppebaaret de 2 Aars Løn, som er med hans Bog at bevise, fra 1632 og indtil 1633 og fra 1633 indtil 1634, og endnu rester af for^{ne} B. og Raad paa Byens Vegne 5 Aars Løn, er 250 Dr., som er med hans Bog at bevise, desligeste med skriftlig Register efter hans Død udi B. og Raads Nærværelse. Sætter derfor i Rette, efterdi ham er tilfalden de 2 Parter af for^{ne} 250 Dr. paa hans Hustrus Vegne, som er 166 Sldr. 2 Mk. 10 Sk. 2 Alb., om for^{ne} B. og R. ikke bør ham dem at betale eller derfor at lide Tiltale, og er herpaa en retfærdig Dom begjærende. Saa mødte nu paa bem^{te} B. og Raads Vegne Niels Jørgensen Bøgmester her i Aalborg og berettede, at for^{ne} Hybert Snitlag var uden Riget, og formente, han derfor burde at have lovlig 6 Ugers Stævning, før nogen Dom burde over ham at gange, hvorfor nu intet derudinden kunde dømmes, før han bliver saa lovlig stævnet, som det sig bør.

Ved dette Aktstykke er at mærke, at de anførte Tidsangivelser hverken passe med Aarstallene hos Hundrup eller med H. Ægidiisens Angivelser i hans Retssager.

Endnu fire Aar senere henstod Sagen uafgjort, som nedenstaaende udviser, hvorefter Borgm. og R. dog blive tildømte at betale den resterende Del af Lønnen.

1640 ³¹/₈. Iver Jensen, Slotsfoged, paa Lensmanden velb. Gunde Langes Vegne paa Mr. Hans Ægidiussen, latinske Skolemester i Aalborg, hans Vegne med skriftlig 6 Ugers Opsættelse og 14 Dages Bevilling med Morten Christoffersens Bevilling, som nu blev læst og paaskreven, tiltalede Borgmestere og Raad samtlig for hvis der kan befindes be^{te} Mr. Hans Ægidiussen at restere af hans forbedrede aarlige Løn her af Aalborg By, som Skolemesteren lovet er, efter K. M. Kommissariers Brev, eftersom velbe^{te} Gunde Lange derpaa har bekommet K. M. Brev og Befaling der-

paa at tale med Lov og Ret, hvorpaa be^{te} Iver Jensen nu over Borgmestere og Raad forment sig burde at have endelig Dom, og fremlagde nu herhos samme Breve, som blev læst og paaskrevet. Saa mødte nu paa Borgmestere og Raads Vegne Gjert Gregersen, Borger og Prokurator her i Aalborg, og svarede, han paa Borgmestere og Raads Vegne ikke havde begjært eller samtykket nogen Bevilling eller Opsættelse i Sagen, og forment, efterdi det er opsat i 8 Uger, som er over Recessens Tilladelse, bør der ingen Dom at gange eller gives beskrevet, hvortil be^{te} Iver Jensen svarede, han forment saadanne Gjert Gregersens løse Ord og Tale ikke skulde bevises, men efter Opsættelse og for^{ne} Breve var over Borgmestere og Raad begjærende endelig Dom. Efter hvilken Lejlighed de ere tildømte at betale Skolemesteren, hvis forefindes kan med Rette at restere af samme hans Løn, som det sig bør.

Det kunde næsten se ud som en Hævn, naar strax efter Borgm. og R. stævner Rektoren for Vedligeholdelsen af en Del af hans Bolig paa Skolen, som han havde udlejet for at forbedre sin økonomiske Stilling.

1640 ²¹/₉. Gjert Gregersen, Borger og Prokurator i Aalborg, paa Borgmesteres, Raads og Byens Vegne med skriftlig 6 Ugers Opsættelse tiltalede latinske Skolemester Mr. Hans Ægidiusen for 60 Rd. Bygfældighed for den underste hans Værelse, som han har lejet bort og taget Leje af, efter adskillige Vinders og Syns ¹⁾ Indhold, som nu er fremlagt, læst og paaskrevet, hvorefter han forment sig over ham burde at have endelig Dom. Saa mødte nu

¹⁾ Et saadant Syn haves af 1633 ¹²/₅ over det Hus, hvor Skolemester og Hører har deres Kamre i Klostret: I samme Hus stod en Hest og en Kalv, og laa der Klove og Baand til 2 Køer, og var der en stor Hob Møg og Urenlighed allesteds over ganske Huset der inde, og dette under Skolemester og Hørers Kamre; og Niels Laursen Skrædder havde leiet det underste i samme Hus af Skolemester M. Hans til hans Kvæg og Fæmon. (Tingbogen).

paa bet^e M. Hanses Vegne hans Tjener og Fuldmægtig Søren Olufsen Skoleperson og fremlagde M. Hanses skriftlige Svar i sin Mening, han formener, de ere pligtige efter Ordinansens 90 Blad at holde Skolens Tjeneres deres Bøllig vedlige og ikke de, som tjene i Skolen, som det videre bemelder, og fordi formener sig for Tiltale bør fri at være. Afsagt: Efterdi befindes M. Hans at have bortlejet samme underste Værelse og det derover at være forværret og brøstfalden og ikke han det at have givet Borgm. og Raad tilkjende, er han tilfunden derfor at stande til Rette og betale, medens samme Syns Vinder og Beviser stande ved Magt.

Forinden Dommen var falden i Sagen med Borgm. og R., havde H. Ægidliisen imidlertid ogsaa paa anden Maade søgt og opnaaet Udsigt til en Forøgelse i sine Indtægter ved følgende Ansøgning til Kongen:

Stormægtigste og højbaarne Fyrste, allernaadigste Herre! Jeg Eders Kongl. Majestæts fattige Undersaat beder ydmygeligst, at Eders Kongl. Maj. naadigst vilde værdes til at anse denne min ydmyge Supplikation, som jeg med al ydmyg Underdanighed for Eders Kgl. Naade nedlægger.

Jeg har det ingen at klage for uden til Gud og Eders Kgl. Maj., at jeg udi 10 samfælde Aar har tjent Aalborg Skole, som jeg Gud, Eders Kgl. Naade og mit Fædreland skyldig er, og i samme min Tjeneste ikke haft det, som jeg kunde nødtørftig have min Underholdning af, som min Øvrighed gejstlig og verdslig sammesteds bevidst og kundbart er. Ydmygeligst begjærende, Eders Kgl. Maj. for Guds og det berømmelige Kgl. Navns Skyld vilde naadigst anse min lange Tjeneste og naadigst bevilge mig pro persona efter Elsebe Pedersdatters¹⁾ Død de Tiender, som

¹⁾ g. m. M. Chr. Hansen, Biskop i Aalborg, hvis anden Kone hun var (se Nielsen: Personalhist. Notitser om Embeds- og Bestillingsmænd i Aalborg, S. 98).

hun af Eders Maj.'s Naade nyder og har udi Øster- og Vester-Hassing Sogne i Kjær Herred for sin sædvanlige Stedsmaal og Afgift. Saadan Eders Kgl. Mildhed vilde Gud visselig igjen belønne med timelig og evig Velsignelse. Underdanigst og ydmygeligst ønskende Eders Kgl. Maj. længe at leve og fredsomt at regere Gud til Ære og det berømte Kgl. Hus til daglig Udbredelse.

Skrevet i Kjøbenhavn den 6 Maj 1640.

Eders Kgl. Maj. tro og ydmyge Undersaat
Hans Ægidisen Riber
Ludirector Aalb.

Udenpaa har Lensmanden i Aalborg Gunde Lange egenhændig skrevet: Det er mig noksom bevidst, at Skolemesteren i Aalborg Mr. Hans Ægidiisen har altid ført et godt og skikkeligt Levned, mens jeg har været med Aalborghus forlenet, og været flittig udi Skolen, saa der er mange og lærde Karle kommen til Akademiet derfra. Kjøbenhavn ¹¹/₅ 1640.

Endelig er udenpaa tilføjet: Bevilget.

Denne personlige Benaadning gik siden over til en fast og stadig for Rektoren i Aalborg ved Kgl. Benaadningsbrev af 14 September 1648 (se Hundrup a. St.).

Den ovenfor anførte gunstige Dom over H. Ægidiisens Virksomhed som Rektor underkjendes senere fuldstændig af Biskop Anders Andersen i to Indstillinger, som havde Rektorens Afskedigelse til Følge. Han skriver nemlig saaledes:

Memorial.

Næst al Saligheds Ønske til Sjæl og Liv, ombedes min gunstige Hr. Lensmand og Patron underdanigst og tjenstvilligst at tale med hans Magnificense Hr. Kansler om vor latinske Skoles Beskaffenhed her i Aalborg. Velbet^e den gode Herre véd sig uden Tvivl at erindre, at ikke jeg alene har for hans Magnificense andraget, hvorledes Rector scholæ er ganske kedsom og træt af den Tjeneste

(hvortil han ej heller nogensinde har været meget kapabel eller skikkelig), men ogsaa Mr. Hans selv har det tilstaaet og bekjendt. Og jeg det jo mere Tid efter Tid befinder baade in prælectionibus et exercitiis og besynderlig udi Disciplinen, quæ non viget sed jacet. Af saadan Aarsag entholde mange gode Folk deres Børn her fra Skolen ikke uden Stadens Foragt, andre lade sig mærke, at de ville dem affordre herfra og til en anden Skole forskikke, naar de saa vidt komme, at de kunne transfereres udi den øverste (som er Skolemesterens) Lektie. Min gode Hr. Patron véd selv mere og udførligere om des Lejlighed at referere. At derfor burde tænkes paa noget Middel, at man med Maner kunde blive ham kvit; han begynder at sanke til Alder og har tjent længe; derfor pludselig ham at remove har vel stor Betænkning. Sapienti satis. Gud troligen eders Magnificense befalet.

Aalborg den 25 Marts 1653.

Eders Magnificenses
underdanige Anders Andersen.

Gud velsigne Hr. Kansler!

Jeg har tilforn anmeldt eders Magnificense vor Skoles Tilstand her i Aalborg, hvormed er hel slet bestilt, og ikke nogen Forbedring er at formode, saalænge Mr. Hans Ægidilsen in rectoratu forbliver. Thi han Tid efter Tid vorder mere kedsom af det Arbejde, hvilket og Hr. Kansler af hans egen Beretning for rum Tid siden har fornummet. Disciplinen svækkes og aftager jo mere og mere. Med exercitiis et prælectionibus er det og ganske slet; paa en god Del af det, som i andre Trivialskoler forlæses, bliver ikke dreven, men staar ganske tilbage, af Aarsag at Rector scholæ det ikke selv forstaar. Vel komme nogle faa Disciple efterhaanden saa vidt, at de blandt andre blive admitterede in civitatem academicam; men dog blive mange færdige og gode ingenia forsømte, hvilke, dersom de bleve ret excolerede, kunde komme langt videre og til større frugem. Dersom eders Magnificense vilde det saaledes

midle, at Mr. Hans med noget ringe kunde blive aflagt, og Skolen ham kvit med Maner, vil jeg vist formode, det skulde ske til ikke ringe Opbyggelse. Men efterdi jeg min gunstige Hr. Lensmand her paa Stedet tjenstvillig har ombedet videre om des Lejlighed at tale med Hr. Kansler, vil jeg ikke med vidtløftigere Skriven være ham molesterlig. Ønskende hans Magnificense under Guds trygge Beskjærmelse af Hjærtet troligen.

Aalborg den 1 Juni 1653.

Eders Magnificenses
underdanige Anders Andersen.

Udskriften lød:

Ærlig og velbyrdig Mand og strænge Ridder Hr. Christen Thomesen til Stougaard, kongl. Maj.'s Kansler og Raad og Befalingsmand over St. Knuds Kloster, min højærede Herre og Patron, underdanigen.

Disse to Indstillinger virkede endelig til Rektorens Afskedigelse; thi under 27de Juni 1653 udgik der kgl. Brev til Biskop Mr. Anders Andersen, saalydende:

V. s. G. t. Eftersom vi naadigst komme i Forfaring, hvorledes os elskelige hæderlig og vellærd Mand Mr. Hans Ægidiisen Rector scholæ i vor Kjøbstad Aalborg ved samme sin Bestilling, som han i lang Tid har forestaaet, fast skal trættes og kjedes, og, formedelst han sanker til Alder, gjerne at skulle se, at han fra slig Arbejde kunde erlediges, da paa det at Skolen af en Person, som mere Lyst og Fyrighed dertil har, kan vorde betjent, have vi Mr. Hans Ægidiisen for sin hidindtil gjorde Tjeneste med Gudsted Præbende¹⁾ naadigst forundt og forlent; thi ville vi naadigst, at I gjøre den Anordning, at forb^{te} Mr. Hans Ægidiisen med forderligste sin Bestilling resignerer, og at en anden tjenlig og dygtig Person til Rector scholæ i hans Sted vorder forordnet.

¹⁾ Vistnok Gautstads Præbende i Oslo (ell. Christiania) Kapitel.